

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos socialinės
apsaugos ir darbo ministro

2016 m. d. įsakymu Nr.

**2014–2020 METŲ EUROPOS SAJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ
PROGRAMOS 8 PRIORITETO „SOCIALINĖS ĮTRAUKTIES DIDINIMAS IR KOVA SU
SKURDU“ ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS NR. 08.1.1-CPVA-R-407 „SOCIALINIŲ
PASLAUGŲ INFRASTRUKTŪROS PLĖTRA“ PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ
APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonės Nr. 08.1.1-CPVA-R-407 „Socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašas (toliau – Aprašas) nustato reikalavimus, kuriais turi vadovautis pareiškėjai, rengdami ir teikdami paraiškas finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamus projektus (toliau – paraiška) pagal 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2014 m. rugsėjo 8 d. sprendimu Nr. C(2014) 6397 (toliau – Veiksmų programa), 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonės Nr. 08.1.1-CPVA-R-407 „Socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra“ (toliau – Priemonė) finansuojamas veiklas, projektų vykdytojai, įgyvendindami pagal Aprašą iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamus projektus (toliau – projektas), taip pat institucijos, atliekančios paraiškų vertinimą, atranką ir projektų įgyvendinimo priežiūrą.

2. Aprašas yra parengtas vadovaujantis:

2.1. Veiksmų programa;

2.2. 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. vasario 24 d. įsakymu Nr. A1-90 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plano ir Nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Priemonių įgyvendinimo planas);

2.3. Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymu;

2.4. Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Projektų taisyklės);

2.5. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1K-499 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas);

2.6. Socialinių paslaugų katalogu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. A1-93 „Dėl socialinių paslaugų katalogo patvirtinimo“ (toliau – Socialinių paslaugų katalogas);

2.7. Socialinių paslaugų įstaigų infrastruktūros modernizavimo ir plėtros veiksmų planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. balandžio 2 d.

įsakymu Nr. A1-175 „Dėl socialinių paslaugų įstaigų infrastruktūros modernizavimo ir plėtros veiksmų plano patvirtinimo“ (toliau – Socialinių paslaugų infrastruktūros modernizavimo ir plėtros veiksmų planas);

2.8. Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų regionų projektų atrankos tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2014 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. IV-893 „Dėl iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų regionų projektų atrankos tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir skelbiamu ES struktūrinių fondų interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt (toliau – Regionų projektų atrankos tvarkos aprašas);

2.9. Rekomendacijomis dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, patvirtintomis 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos valdymo komiteto, sudaryto Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007 m. gruodžio 18 d. įsakymu Nr. 1K-376 „Dėl Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos, Ekonomikos augimo veiksmų programos, Sanglaudos skatinimo veiksmų programos ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos valdymo komitetų sudarymo“, 2014 m. liepos 4 d. posėdžio protokolu Nr. 34 (su vėlesniais pakeitimais) ir paskelbtomis Europos Sąjungos struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt (toliau – Išlaidų atitikties rekomendacijos).

3. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Aprašo 2 punkte nurodytuose teisės aktuose, Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų veiksmų programą, taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programą“, ir 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“.

4. Priemonės įgyvendinimą administruoja Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – Ministerija) ir viešoji įstaiga Centrinė projektų valdymo agentūra (toliau – įgyvendinančioji institucija).

5. Pagal Priemonę teikiama finansavimo forma – negražinamoji subsidija.

6. Projektų atranka pagal Priemonę atliekama regionų projektų planavimo būdu. Regionų projektų planavimas vykdomas Regionų projektų atrankos tvarkos apraše nustatyta tvarka.

7. Pagal Aprašą projektams įgyvendinti numatoma skirti iki 18 229 026 Eur (aštuoniolikos milijonų dviejų šimtų dvidešimt devynių tūkstančių dvidešimt šešių eurų), iš kurių iki 17 232 391 Eur (septyniolikos milijonų dviejų šimtų trisdešimt dviejų tūkstančių trijų šimtų devyniasdešimt vieno euro) – Europos regioninės plėtros fondo lėšos, iki 996 635 Eur (devynių šimtų devyniasdešimt šešių tūkstančių šešių šimtų trisdešimt penkių eurų) – Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos.

8. ES struktūrinių fondų lėšų regionams limitai:

8.1. Pagal Aprašą skiriamų finansavimo lėšų paskirstymas regionams:

Regiono pavadinimas	ES struktūrinių fondų lėšų suma, Eur
Alytaus	885 762
Kauno	3 465 292
Klaipėdos	1 912 986
Marijampolės	886 767
Panevėžio	1 348 885
Šiaulių	1 637 313

Tauragės	588 151
Telšių	837 379
Utenos	810 748
Vilniaus	4 859 108
Iš viso:	17 232 391

8.2. Priemonei skirtos ES struktūrinių fondų lėšos, dėl kurių atitinkamais metais turi būti pasirašytos projektų sutartys, pagal regionus:

Regiono pavadinimas	ES lėšų suma metams, Eur							
	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.	Iš viso regionui per 2014–2020 m.
Alytaus				885 762				885 762
Kauno				3 465 292				3 465 292
Klaipėdos				1 912 986				1 912 986
Marijampolės				886 767				886 767
Panevėžio				1 348 885				1 348 885
Šiaulių				1 637 313				1 637 313
Tauragės				588 151				588 151
Telšių				837 379				837 379
Utenos				810 748				810 748
Vilniaus				4 859 108				4 859 108
Iš viso				17 232 391				17 232 391

8.3. Priemonei skirtos ES struktūrinių fondų lėšos, kurios kasmet turi būti pripažįstamos deklaruotinomis, pagal regionus:

Regiono pavadinimas	ES lėšų suma metams, Eur					Iš viso
	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.	
Alytaus	26 573	70 861	177 152	310 017	301 159	885 762
Kauno	103 959	277 223	693 058	1 212 852	1 178 200	3 465 292
Klaipėdos	57 390	153 039	382 597	669 545	650 415	1 912 986
Marijampolės	26 603	70 941	177 353	310 369	301 501	886 767
Panevėžio	40 467	107 911	269 777	472 109	458 621	1 348 885
Šiaulių	49 119	130 985	327 463	573 060	556 686	1 637 313
Tauragės	17 645	47 052	117 630	205 853	199 971	588 151
Telšių	25 121	66 990	167 476	293 083	284 709	837 379
Utenos	24 322	64 860	162 150	283 762	275 654	810 748
Vilniaus	145 773	388 729	971 822	1 700 687	1 652 097	4 859 108
Iš viso	516 972	1 378 591	3 446 478	6 031 337	5 859 013	17 232 391

9. Priemonės tikslas – gerinti socialinių paslaugų prieinamumą bendruomenėje, mažinti regioninius skirtumus, plėtojant socialinių paslaugų infrastruktūrą bendruomenėje senyvo amžiaus asmenims, socialiai pažeidžiamoms asmenų grupėms (asmenims su negalia (išskyrus turinčius proto ar (ir) psichikos negalią), socialinės rizikos asmenims) ir jų šeimoms.

10. Pagal Aprašą numatoma:

10.1. modernizuoti ir (ar) kurti naujas toliau išvardintas socialinių paslaugų įstaigas:

Įstaiga	Tikslinės grupės	Vietų skaičius įstaigoje	Teikiamos paslaugos
I. Socialinės globos namai	Senyvo amžiaus asmenys	Nauja įstaiga – nuo 10 iki 40 vietų; modernizuojamos veikiančios įstaigos vietų skaičius negali būti didinamas daugiau nei iki 40 vietų	Ilgalaikė socialinė globa (neterminuotai); trumpalaikė socialinė globa (iki 6 mėn. per metus arba iki 5 parų per savaitę neterminuotai)
II. Savarankiško gyvenimo namai	Senyvo amžiaus asmenys; asmenys su negalia (išskyrus su proto/psichikos negalia); socialinės rizikos asmenys ir jų šeimos	Senyvo amžiaus ir asmenų su negalia įstaigoms rekomenduojama iki 30 vietų; įstaigoms, skirtoms socialinės rizikos asmenims ir jų šeimoms, vietų skaičius nenustatytas	Socialinė priežiūra (neterminuotai, priklausomai nuo asmens poreikių)
III. Grupinio gyvenimo namai	Senyvo amžiaus asmenys; asmenys su negalia (išskyrus su proto/psichikos negalia)	Viename pastate (kotedže ar atskiruose butuose, gyvenamuosiuose namuose) ne daugiau kaip 10 vietų	Trumpalaikė socialinė globa (iki 6 mėn. per metus arba iki 5 parų per savaitę neterminuotai); ilgalaikė socialinė globa (neterminuotai)
IV. Nakvynės namai	Socialinės rizikos asmenys	Nenustatytas	Socialinė priežiūra (iki 6 mėn. ir ilgiau)
V. Psichosocialinės pagalbos centras	Socialinės rizikos asmenys	Nenustatytas	Socialinė priežiūra (pagal poreikį dienos metu, esant poreikiui, gali būti organizuojamas laikinas apnakvindinimas (neterminuotai))
VI. Socialinės reabilitacijos įstaiga	Socialinės rizikos asmenys, priklausomi nuo psichoaktyvių medžiagų vartojimo	Iki 45 vietų	Trumpalaikė socialinė globa (iki 18 mėn.)
VII. Dienos centras	Asmenys su negalia (išskyrus su proto/psichikos negalia)	Nenustatyta	Socialinė priežiūra (socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas); dienos socialinė globa (nuo 3 val. per dieną iki 5 dienų per savaitę); gali būti teikiama trumpalaikė socialinė globa (iki 5 parų per savaitę)

Įstaigos, kuriose numatoma teikti socialinę globą, privalo atitikti Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo X-493 ir Socialinės globos normų aprašo, patvirtinto socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. A1-46 „Dėl socialinės globos normų aprašo patvirtinimo“ reikalavimus.

10.2. kurti regioninės svarbos novatoriškas įstaigas, kuriose numatoma teikti inovatyvias socialines paslaugas senyvo amžiaus asmenims, asmenims su negalia (išskyrus turinčius proto ar (ir) psichikos negalią), socialinės rizikos asmenims ir jų šeimoms, atitinkančias šių socialinių grupių poreikius.

11. Pagal Apraše nurodytas remiamas veiklas regionų projektų sąrašus numatoma sudaryti vėliausiai 2016 m. IV ketvirčio pradžioje (*terminas gali būti tikslinamas, priklausomai nuo PFSA derinimo eigos*).

II SKYRIUS REIKALAVIMAI PAREIŠKĖJAMS IR PARTNERIAMS

12. Pagal Aprašą galimi pareiškėjai ir partneriai yra:

12.1. savivaldybių administracijos ir kitos savivaldybių biudžetinės įstaigos;
12.2. viešosios įstaigos (išskyrus viešąsias įstaigas, kurių savininkė arba dalininkė yra valstybė);

12.3. asociacijos;

12.4. labdaros ir paramos fondai;

12.5. religinės bendruomenės ir bendrijos.

13. Pareiškėjai gali teikti paraiškas individualiai arba kartu su partneriais, kuriems, kaip ir pareiškėjams, taikomi tokie patys reikalavimai. Projekto partneriai gali būti juridiniai asmenys, kurie tiesiogiai dalyvauja įgyvendinant projekto veiklas ir siekia arba naudojami jo rezultatais (produktais). Pareiškėjas privalo paraišką teikti ir projektą įgyvendinti kartu su partneriu, jei pats pareiškėjas nėra socialinių paslaugų įstaiga, kuriai planuojamas ES fondų finansavimas (pvz., jei pareiškėjas yra savivaldybės administracija) (šis reikalavimas neprivalomas, kai projektu kuriama nauja įstaiga). Partneris turi būti įtrauktas į projekto veiklų vykdymą (vykdyti konkrečią projekto veiklą, dalyvauti projekto valdymo grupėje ar pan.).

Pareiškėjo (partnerio) steigimo dokumentuose (pvz., įstatuose, steigimo sandoryje, nuostatuose) turi būti apibrėžta veiklos sritis, kuriai vykdyti reikalingai infrastruktūrai prašoma finansavimo.

III SKYRIUS PROJEKTŲ REIKALAVIMAI

14. Projektai turi atitikti Projektų taisyklių 66 punkte nustatytus bendruosius projektų reikalavimus.

15. Projektai turi atitikti šiuos specialiuosius projektų atrankos kriterijus:

15.1. projektai atitinka bent vieną iš Socialinių paslaugų infrastruktūros modernizavimo ir plėtros veiksmų plano 9.1 – 9.6 papunkčiuose nurodytą uždavinį, bent vieną iš 13.1 – 13.2 papunkčiuose nurodytą laukiamą rezultatą bei 10 – 12 punktų reikalavimus;

15.2. projektai atitinka regiono plėtros plano nuostatas.

16. Pagal šį Aprašą nefinansuojami didelės apimties projektai.

17. Paraiškos pagal Aprašą gali būti teikiamos iki **2016 m. gruodžio 1 d.** (*terminas gali būti tikslinamas, priklausomai nuo PFSA derinimo eigos*) Regionų plėtros tarybos kviečiamos pagal galimybes nustatyti kuo ankstesnius paraiškų pateikimo įgyvendinančiajai institucijai terminus.

18. Teikiamų projektų įgyvendinimo trukmė turi būti adekvati projekto veikloms įgyvendinti ir rezultatams pasiekti. Visais atvejais projektų veiklos turi būti baigtos ne vėliau nei 2021 m. spalio 1 d. Dėl objektyvių priežasčių, kurių projekto vykdytojas negalėjo numatyti paraiškos pateikimo ir vertinimo metu, projekto vykdymo laikotarpis gali būti pratęstas Projektų taisyklių nustatyta tvarka.

19. Projektų veiklos turi būti vykdomos Lietuvos Respublikoje.

20. Projektai turi siekti visų toliau išvardytų priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių:
20.1. investicijas gavusių socialinių paslaugų infrastruktūros objektų skaičius – ne mažiau, kaip 26, rodiklio kodas – P.S.361;

20.2. tikslinių grupių asmenys, gavę tiesioginės naudos iš investicijų į socialinių paslaugų infrastruktūrą (skaičiuojami įstaigų paslaugomis pasinaudoję ir tose įstaigose dirbę asmenys) – ne mažiau, kaip 950, rodiklio kodas - R.N.403;

20.3. investicijas gavusiose įstaigose esančios vietos socialinių paslaugų gavėjams – ne mažiau, kaip 650, rodiklio kodas - R.N.404;

20.4. projektai turi siekti 20.1, 20.2 ir 20.3 papunkčiuose nustatytų stebėsenos rodiklių, atsižvelgdami į žemiau pateiktoje lentelėje konkrečiam regionui nustatytas minimalias tarpines ir galutines stebėsenos rodiklių reikšmes:

(Maloniai prašome Regionų plėtros tarybų, atsižvelgiant į regionuose numatomų įgyvendinti projektų planuojamus pasiekti rezultatus, užpildyti žemiau esančią lentelę, įrašant regiono numatomas pasiekti tarpines (2018 m.) ir galutines (2023 m.) stebėsenos rodiklių reikšmes)

Regionas	Investicijas gavusių socialinių paslaugų infrastruktūros objektų skaičius (P.S.361)		Tikslinių grupių asmenys, gavę tiesioginės naudos iš investicijų į socialinių paslaugų infrastruktūrą (R.N.403)		Investicijas gavusiose įstaigose esančios vietos socialinių paslaugų gavėjams (R.N.404)	
	Tarpinė minimali reikšmė 2018 m. pab.	Galutinė minimali reikšmė 2023 m. pab.	Tarpinė minimali reikšmė 2018 m. pab.	Galutinė minimali reikšmė 2023 m. pab.	Tarpinė minimali reikšmė 2018 m. pab.	Galutinė minimali reikšmė 2023 m. pab.
Alytaus			0			
Kauno			0			
Klaipėdos			0			
Marijampolės			0			
Panevėžio			0			
Šiaulių			0			
Tauragės			0			
Telšių			0			
Utenos			0			
Vilniaus			0			
Iš viso*:	5	26	0	950	110	650

* minimalios visų regionų siekiamų stebėsenos rodiklių reikšmės 2018 m. ir 2023 m. pabaigoje

21. Aprašo 20.1 papunktyje nurodyto priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklio skaičiavimo aprašas nustatytas Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo apraše. Aprašo 20.2 ir 20.3 papunkčiuose nurodytų priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas nustatytas Priemonių įgyvendinimo plane. Visų priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašai skelbiami ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt.

22. Projektų parengtumui taikomi šie reikalavimai:

22.1. projektuose numatomi rekonstruoti ar remontuoti pastatai, taip pat žemės sklypai, kuriuose numatoma statyti, rekonstruoti ar remontuoti pastatus, turi būti pareiškėjų (partnerių) valdomi nuosavybės teise ar patikėjimo teise arba gauti panaudos (nuomos) sutartimis ne trumpesniam kaip projekto įgyvendinimo ir 5 metų nuo projekto finansavimo pabaigos (galutinės ataskaitos patvirtinimo) laikotarpiui. Daiktinės pareiškėjo (partnerio) teisės į pastatą ir (ar) žemės sklypą, kuriame įgyvendinant projektą bus vykdomi statybos darbai, turi būti įregistruotos įstatymų nustatyta tvarka. Reikalavimas turėti nuosavybės teise ar patikėjimo teise arba gauti panaudos (nuomos) sutartimi žemės sklypą netaikomas STR 1.07.01:2010 „Statybą leidžiantys dokumentai“, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. rugsėjo 27 d. įsakymu Nr. D1-826 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.07.01:2010 „Statybą leidžiantys dokumentai“ patvirtinimo“, 7 priede nurodytais atvejais. Jei pastatas ar žemės sklypas yra naudojamas pagal panaudos ar nuomos sutartį, pareiškėjas (partneris) turi turėti panaudos davėjo ar nuomotojo raštišką sutikimą vykdyti projekto veiklas.

22.2. turi būti išduotas statybą leidžiantis dokumentas (jei statinio projektas yra parengtas) arba turi būti parengta statinio projektavimo užduotis, vadovaujantis Statinio (-ių) ar statinių grupės projektavimo paslaugų viešojo pirkimo rekomendacijų, patvirtintų Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2014 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 1S-266 „Dėl Statinio (-ių) ar statinių grupės projektavimo paslaugų viešojo pirkimo rekomendacijų patvirtinimo“, 1 priedu, Aprašo reikalavimais, Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nurodytais dokumentais (tuo atveju, kai statinio projektas nėra parengtas). Planuojamo statinio energinio naudingumo klasė turi atitikti minimalius privalomus pastatų energinio naudingumo reikalavimus, nurodytus statybos techniniame reglamente STR 2.05.01:2013 „Pastatų energinio naudingumo projektavimas“, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr. D1-909 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.05.01:2013 „Pastatų energinio naudingumo projektavimas“ patvirtinimo“. Statinio projektavimo užduotyje ir (arba) statinio projekte turi būti atsižvelgta į Aprašo 23 punkte nurodytus reikalavimus.

23. Tais atvejais, kai investuojant į socialinių paslaugų įstaigų infrastruktūrą, netaikomi Statybos techniniame reglamente STR 2.03.01:2001 „Statiniai ir teritorijos. Reikalavimai žmonių su negalia reikmėms“, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. birželio 14 d. įsakymu Nr. 317 „Dėl STR 2.03.01:2001 „Statiniai ir teritorijos. Reikalavimai žmonių su negalia reikmėms“ patvirtinimo“ nustatyti reikalavimai, rekonstruojant ar kapitaliai remontuojant pastatus ar patalpas turi būti laikomasi šių universalios dizaino principų:

23.1. takas (trasa), vedantis nuo pagrindinio įėjimo į pastatą iki patekimo į sklypą, turi būti pakankamai platus, kad juo galėtų judėti asmenys su judėjimo techninės pagalbos priemonėmis (prireikus gali būti įrengiamos prasilenkimo salelės), be kliūčių ir barjerų, su nuleistais šaligatvių borteliais (taikoma, jei projekto lėšomis numatoma tvarkyti rekonstruojamo ar kapitaliai remontuojamo pastato ar patalpos aplinką);

23.2. pastatuose pagrindiniai įėjimai turi būti įrengti laikantis universalios dizaino principo:

23.2.1. turi būti nuožulnus takas iki pat įėjimo durų (tuo atveju, kai nėra laiptų) arba, jei yra laiptai, turi būti įrengiami pandusai ir turėklai;

23.2.2. išorės durų angos beklūtis plotis, jas atidarius ir matuojant tarp varčios ir staktos vidaus, turi būti ne mažesnis kaip 850 mm; jei būtina įrengti slenksčius ties lauko durimis, jie turi būti ne aukštesni nei 20 mm;

23.3. pastatų viduje asmenims su judėjimo techninės pagalbos priemonėmis turi būti užtikrinta galimybė patekti į projekto lėšomis sutvarkytas patalpas (jei projekto lėšomis tvarkoma tik dalis pastato).

24. Projekte neturi būti numatyta veiksmų, kurie turėtų neigiamą poveikį įgyvendinant darnaus vystymosi principą.

25. Projektuose negali būti numatyta apribojimų, kurie turėtų neigiamą poveikį įgyvendinant lyčių lygybės ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos principus.

26. Pagal Aprašą valstybės pagalba, kaip ji apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (OL 2010 C 83, p. 47) 107 straipsnyje, ir de minimis pagalba, kuri atitinka 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo de minimis pagalbai (OL 2013 L 352, p1) nuostatas, neteikiama.

27. Projektai ir (arba) projektų veiklos negali būti finansuotos ar finansuojamos, ar suteikus finansavimą, teikiamos finansuoti iš kitų priemonių ar programų, finansuojamų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis, kitų piniginių išteklių, kuriais disponuoja valstybė, ES struktūrinių fondų, kitų fondų ar finansinių mechanizmų, jei dėl to tų pačių projektų ar jų dalių tinkamos finansuoti išlaidos gali būti finansuotos daugiau nei vieną kartą.

IV SKYRIUS

TINKAMŲ FINANSUOTI PROJEKTO IŠLAIDŲ IR FINANSAVIMO REIKALAVIMAI

28. Projektų išlaidos turi atitikti Projektų taisyklių VI skyriuje ir Išlaidų atitikties rekomendacijose nurodytus projektų išlaidoms taikomus reikalavimus. Pagal šį Aprašą Projektų taisyklių 405.2 punkte nustatytas reikalavimas išankstinėms sąskaitoms pateikti rangovo, prekių tiekėjo ar paslaugų teikėjo gautą kredito įstaigos išankstinio mokėjimo grąžinimo garantiją, laidavimo ar laidavimo draudimo dokumentą netaikomas.

29. Asociacijų, religinių bendruomenių ir bendrijų, labdaros ir paramos fondų, viešųjų įstaigų (išskyrus nurodytas šio Aprašo 30 punkte) projektų finansavimas gali sudaryti iki 100 procentų tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Pareiškėjai ir (arba) partneriai savo iniciatyva ir savo ir (arba) kitų šaltinių lėšomis gali prisidėti prie projekto įgyvendinimo.

30. Savivaldybių administracijų, kitų savivaldybių biudžetinių įstaigų, viešųjų įstaigų, kurių savininkė arba dalininkė yra savivaldybė, projektų finansavimas gali sudaryti iki 85 procentų tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Pareiškėjas ir (arba) partneris privalo prisidėti prie projekto finansavimo ne mažiau nei 15 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Pareiškėjai ir (arba) partneriai savo iniciatyva ir savo ir (arba) kitų šaltinių lėšomis gali prisidėti prie projektų įgyvendinimo didesne, nei reikalaujama, lėšų suma.

31. Projektų tinkamų finansuoti išlaidų dalis, kurios nepadengia projektams skiriamo finansavimo lėšos, turi būti finansuojama iš projektų vykdytojų ir (arba) partnerių lėšų.

32. Pagal šį Aprašą tinkamų arba netinkamų finansuoti išlaidų kategorijos yra šios:

Išlaidų kategorijos Nr.	Išlaidų kategorijos pavadinimas	Reikalavimai ir paaiškinimai
1.	Žemė	Netinkama finansuoti
2.	Nekilnojamasis turtas	Netinkama finansuoti
3.	Statyba, rekonstravimas, remontas ir kiti darbai	Tinkama finansuoti
4.	Įranga, įrenginiai ir kitas turtas	Tinkama finansuoti (projektai, kuriuose numatoma įsigyti tik įrangą, baldus ir (ar) tvarkyti aplinką (nevykdant statybos, rekonstrukcijos, remonto darbų) nėra tinkami finansuoti)
5.	Projekto vykdymas	Netinkama finansuoti, išskyrus investicinio projekto, jei jis yra privalomas (žr. Aprašo 35 punktą), parengimo išlaidas, kurios negali viršyti 10 000 eurų sumos

6.	Informavimas apie projektą	Tinkama finansuoti. Tinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos privalomos viešinimo priemonės, nurodytos Projektų taisyklių 37 skirsnyje. Jei projektu numatoma kurti naują įstaigą (įstaigos padalinį), be aukščiau nurodytų privalomų viešinimo priemonių, turi būti numatyta bent viena papildoma priemonė, informuojanti vietinę bendruomenę apie naujoje įstaigoje (įstaigos padalinyje) planuojamas teikti socialines paslaugas ir kviečianti jomis naudotis. Pareiškėjai, atsižvelgdami į kuriamos įstaigos (įstaigos padalinio) tipą, įvertinę tikslinės grupės poreikius ir numatomų teikti paslaugų pobūdį, gali pasirinkti vieną iš šių papildomų viešinimo priemonių: straipsnis vietinėje spaudoje, informacinis plakatas viešojo miesto erdvėje, lankstinukai, vaizdo ir garso informacija visuomenės informavimo priemonėse
7.	Netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos pagal fiksuotąją projekto išlaidų normą	Projekto administravimo išlaidos laikomos tinkamomis finansuoti, joms taikoma fiksuotoji projekto išlaidų norma, skaičiuojama vadovaujantis Projektų taisyklių 10 priedu. Pagal fiksuotąją normą apmokamos išlaidos turi atitikti Projektų taisyklių 35 skirsnį. Projektinio pasiūlymo ir paraiškos rengimo išlaidos laikomos netinkamomis finansuoti

Paraiškos formos projekto biudžeto lentelė pildoma vadovaujantis Biudžeto pildymo instrukcija, pateikta Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, skelbiama adresu <http://www.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/2014-2020-m-rekomendacijos-del-projektu-islaidu-atitikties-europos-sajungos-strukturiniu-fondu-reikalavimams>.

33. Pajamoms iš projektų veiklų, gautoms įgyvendinant projektus ir po projektų finansavimo pabaigos, taikomi reikalavimai, nustatyti Projektų taisyklių VI skyriaus 36 skirsnyje.

V SKYRIUS

PARAIŠKŲ RENGIMAS, PAREIŠKĖJŲ INFORMAVIMAS, KONSULTAVIMAS, PARAIŠKŲ TEIKIMAS IR VERTINIMAS

34. Savivaldybių vykdomosios institucijos (toliau – savivaldybių institucijos) iki Regiono plėtros tarybos sekretoriato kvietime teikti projektinius pasiūlymus nustatytos datos turi Regiono plėtros tarybos sekretoriatui raštu pateikti projektinius pasiūlymus dėl regionų projektų įgyvendinimo (toliau – projektinis pasiūlymas) pagal formą, nustatytą Regionų projektų atrankos tvarkos apraše.

35. Kartu su projektiniais pasiūlymais savivaldybių institucijos turi pateikti investicijų projektus su sąnaudų ir naudos analizės ir (arba) sąnaudų efektyvumo analizės rezultatų lentelėmis, parengtus pagal Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir / ar valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodiką, kuri skelbiama ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt, jei projektu siekiama investuoti į turtą arba infrastruktūrą, reikalingą viešosioms paslaugoms, kaip jos apibrėžtos Viešojo administravimo įstatyme, teikti, ir projektui įgyvendinti suplanuotų investicijų į nurodytus investavimo objektus išlaidų suma, išskyrus (atėmus) joms tenkanti pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokestį (toliau – PVM) ir išlaidas, kurios apmokamos supaprastintai pagal iš anksto nustatytą dydį (fiksuotąją normą), viršija 300 000 eurų. Kartu su atspausdintu dokumento variantu pateikiamas į

elektroninę laikmeną įrašytas investicijų projektas ir sąnaudų ir naudos analizės ir (arba) sąnaudų efektyvumo analizės rezultatų lentelės Excel formatu. Rengiant investicijų projektą turi būti atsižvelgiama į Aprašo 23 punkte nurodytus reikalavimus;

36. Regionų plėtros tarybos, Regiono plėtros tarybos sekretariatui įvertinus projektinius pasiūlymus, priima sprendimus dėl regionų projektų sąrašų sudarymo. Į regionų projektų sąrašus gali būti įtraukti tik Projektų taisyklių 49 punkte nustatytus reikalavimus atitinkantys projektai. Pareiškėjai, kurių projektai įtraukti į regionų projektų sąrašus, įgyja teisę teikti paraiškas finansuoti projektus.

37. Siekdami gauti finansavimą, pareiškėjai turi užpildyti paraišką, kurios iš dalies užpildyta forma PDF formatu skelbiama ES struktūrinių fondų interneto svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Finansavimas/Planuojami valstybės (regionų) projektai“ prie konkretaus planuojamo projekto „Susijusių dokumentų“.

38. Pareiškėjai pildo paraiškas ir kartu su Aprašo 40 punkte nurodytais priedais teikia jas įgyvendinančiajai institucijai per Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų bendrai finansuojamų projektų Duomenų mainų svetainę (toliau – DMS) arba raštu (kartu pateikdami į elektroninę laikmeną įrašytą paraišką ir priedus), jei nėra užtikrintos DMS funkcinės galimybės, Projektų taisyklių III skyriaus 12 skirsnyje nustatyta tvarka. Pareiškėjai prie DMS jungiasi naudodamiesi Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platforma ir užsiregistruvę tampa DMS naudotojais.

39. Jei laikinai nėra užtikrintos DMS funkcinės galimybės ir dėl to pareiškėjai negali pateikti paraiškos ar jos priedo (-ų) paskutinę paraiškų pateikimo termino dieną, įgyvendinančioji institucija paraiškų pateikimo terminą pratęsia 7 dienų laikotarpiui ir (arba) sudaro galimybę paraiškas ar jų priedus pateikti kitu būdu ir apie tai informuoja pareiškėjus per DMS arba raštu.

40. Kartu su paraiška pareiškėjai turi pateikti šiuos priedus (Aprašo 40.2–40.4 papunkčiuose nurodytų paraiškos priedų formos skelbiamos ES struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Dokumentai“, ieškant dokumento tipo „paraiškų priedų formos“):

40.1. partnerio (-ių) deklaraciją (-as), jei projektą numatyta įgyvendinti kartu su partneriais (Partnerio deklaracijos forma integruota į pildomą paraiškos formą);

40.2. klausymą apie pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokesčio tinkamumą finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir (arba) Lietuvos Respublikos biudžeto lėšų, jei pareiškėjas prašo PVM išlaidas pripažinti tinkamomis finansuoti, t.y. įtraukia šias išlaidas į projekto biudžetą;

40.3. informaciją apie projektui taikomus aplinkosauginius reikalavimus (jei taikoma);

40.4. informaciją apie iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų gaunamas pajamas (taikoma, kai projekto tinkamų finansuoti išlaidų suma iki pajamų įvertinimo viršija 1 mln. eurų);

40.5. pagal Aprašo 22.2 punkte nurodytus reikalavimus parengtą statinio projektavimo užduotį (tuo atveju, kai statinio projektas nėra parengtas) arba statinio projekto, patvirtinto Statybos techniniame reglamente 1.05.06:2010 „Statinio projektavimas“, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr. D1-708 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.05.06:2010 „Statinio projektavimas“ patvirtinimo“, nustatyta tvarka, kopiją (naujos statybos, kapitalinio remonto ir (arba) rekonstrukcijos atveju) ir statybą leidžiantį dokumentą. Rengiant statinio projektavimo užduotį ir (arba) statinio projektą turi būti įvertinti Aprašo 23 punkte nurodyti reikalavimai;

40.6. numatomų remontuoti patalpų brėžinius iš inventorinės bylos ir preliminarious darbų apimčių žiniaraščius (paprastojo remonto atveju);

40.7. žemės sklypo, kuriame numatoma statyti, rekonstruoti ar remontuoti objektą, valdymo panaudos ar nuomos teise dokumento kopiją (jei taikoma);

40.8. objekto (pastato ar patalpų), kurį planuojama rekonstruoti ar remontuoti, valdymo panaudos ar nuomos teise dokumento kopiją (jei taikoma);

40.9. žemės sklypo savininko raštišką sutikimą statyti, rekonstruoti ar remontuoti objektą, kai teikiamos turto valdymo nuomos ar panaudos teise sutartys ir jose toks sutikimas nenumatytas (taikoma, kai paraiškos teikimo metu nėra gautas statybą leidžiantis dokumentas). Reikalavimas pateikti sutikimą objekto remontui taikomas tik tokiu atveju, kai keičiama statinio paskirtis;

40.10. objekto savininko raštišką sutikimą rekonstruoti ar kapitališkai remontuoti objektą, kai teikiamos turto valdymo nuomos ar panaudos teise sutartys ir jose toks sutikimas nenumatytas;

40.11. savivaldybės tarybos sprendimą dėl bendrojo finansavimo dalies iš savivaldybės biudžeto lėšų skyrimo projektui, įskaitant ir netinkamų projekto išlaidų apmokėjimą bei projekto tęstinumo 5 metus po projekto įgyvendinimo pabaigos užtikrinimo (taikoma Aprašo 30 punkte nurodytiems pareiškėjams);

40.12. dokumentą (-us) (arba jų kopijas), patvirtinantį (-ius) projektu įkurtos arba modernizuotos įstaigos veiklos vykdymo finansavimą 5 metus po projekto įgyvendinimo pabaigos bei pareiškėjo (ir (ar) partnerio) indėlį įrodančius dokumentus, jei pareiškėjas (ir (ar) partneris) prisideda prie projekto įgyvendinimo nuosavomis lėšomis (skirtomis tinkamoms ir (ar) netinkamoms projekto išlaidoms apmokėti) (taikoma Aprašo 29 punkte nurodytiems pareiškėjams);

40.13. įgaliojimą pasirašyti paraišką, jei paraišką pasirašo ne pareiškėjo organizacijos vadovas;

40.14. preliminarious darbų, prekių ir (arba) paslaugų teikėjų komercinius pasiūlymus ir (arba) kainų apklausos suvestines išlaidų dydžiui pagrįsti arba sudarytas sutartis bei kitus planuojamas išlaidas pagrindžiančius dokumentus;

40.15. įvykdytų viešųjų pirkimų, viršijančių tarptautinio pirkimo vertę, apibrėžtą Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 11 str., kurių prašoma finansuoti projekte suma viršija 175 000 eurų, dokumentus;

40.16. pagrindinio projekto pirkimo, kurio prašoma finansuoti suma sudaro didžiausią projekto biudžeto dalį, dokumentus, jeigu šis pirkimas teikiant projekto paraišką yra įvykdytas.

41. Visi 40 punkte nurodyti priedai turi būti teikiami per DMS (arba raštu, jei nėra užtikrintos DMS funkcinės galimybės), išskyrus šio Aprašo 40.5 ir 40.6 papunkčiuose nurodytus priedus (statinio projektavimo užduotį, statinio projekto kopiją ir (arba) patalpų brėžinius), kurie turi būti pateikti skaitmenine (jei yra galimybė) arba rašytine forma (spausdintas variantas). Teikiama visos sudėties statinio projekto, statinio projektavimo užduoties ar patalpų brėžinių elektroninė versija .pdf formatu arba versija, kurią būtų galima peržiūrėti naudojantis „Microsoft Office“ programine įranga. Jei priedai teikiami ne kartu su paraiška, jie turi būti pateikti iki paraiškai teikti nustatyto termino paskutinės dienos.

42. Paraiškų pateikimo paskutinė diena nustatoma regionų projektų sąrašuose, bet ji negali būti vėlesnė, nei nurodyta Aprašo 17 punkte. Regionų projektų sąrašai skelbiami ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt.

43. Pareiškėjai informuojami ir konsultuojami Projektų taisyklių II skyriaus 5 skirsnyje nustatyta tvarka. Informacija apie konkrečius įgyvendinančiosios institucijos konsultuojančius asmenis ir jų kontaktus nurodoma įgyvendinančiosios institucijos siunčiamame pasiūlyme teikti paraiškas pagal regiono projektų sąrašą.

44. Įgyvendinančioji institucija atlieka projektų tinkamumo finansuoti vertinimą Projektų taisyklių III skyriaus 14 ir 15 skirsniuose nustatyta tvarka pagal Aprašo 1 priede „Projekto tinkamumo finansuoti vertinimo lentelė“ nustatytus reikalavimus.

45. Paraiškų vertinimo metu įgyvendinančioji institucija gali paprašyti pareiškėjų pateikti trūkstamą informaciją ir (arba) dokumentus. Pareiškėjai privalo pateikti šią informaciją ir (arba) dokumentus per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą terminą.

46. Paraiškos vertinamos ne ilgiau kaip 60 dienų nuo gavimo dienos.

47. Nepavykus paraiškų įvertinti per nustatytą terminą (kai paraiškų vertinimo metu reikia kreiptis į kitas institucijas, atliekama patikra projekto įgyvendinimo ir (arba) administravimo vietoje ir pan.), vertinimo terminas gali būti pratęstas įgyvendinančiosios institucijos sprendimu. Apie

naują paraiškų vertinimo terminą įgyvendinančioji institucija informuoja pareiškėjus per DMS arba raštu, jei DMS funkcinės galimybės nėra užtikrintos.

48. Paraiškos gali būti atmetamos Apraše ir (arba) Projektų taisyklių 118, 121, 122, 128, 133, 136, 138 punktuose nurodytais pagrindais, Projektų taisyklių 123–124 punktuose nustatyta tvarka. Apie paraiškų atmetimą pareiškėjai informuojami per DMS arba raštu, jei DMS funkcinės galimybės nėra užtikrintos, per 3 darbo dienas nuo sprendimų dėl paraiškų atmetimo priėmimo dienos.

49. Pareiškėjai sprendimus dėl paraiškų atmetimo gali apskusti Projektų taisyklių 493–494 punktuose nustatyta tvarka ne vėliau kaip per 14 dienų nuo tos dienos, kurią pareiškėjas sužinojo ar turėjo sužinoti apie skundžiamus įgyvendinančiosios institucijos veiksmus ar neveikimą.

50. Sprendimą dėl projekto finansavimo arba nefinansavimo priima Ministerija, vadovaudamasi Projektų taisyklių 153–160 punktuose nurodytais reikalavimais.

51. Ministerijai priėmus sprendimą dėl projekto finansavimo, įgyvendinančioji institucija per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo gavimo dienos per DMS arba raštu, jei DMS funkcinės galimybės nėra užtikrintos, pateikia šį sprendimą pareiškėjams.

52. Pagal Aprašą finansuojamiems projektams įgyvendinti bus sudaromos dvišalės sutartys tarp įgyvendinančiosios institucijos ir pareiškėjo.

53. Ministerijai priėmus sprendimą dėl projekto finansavimo, įgyvendinančioji institucija Projektų taisyklių IV skyriaus 18 skirsnyje nustatyta tvarka parengia ir pateikia pareiškėjui projekto sutarties projektą pagal Projektų taisyklių 4 priede nustatytą formą ir nurodo pasiūlymo pasirašyti sutartį galiojimo terminą. Pareiškėjui per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą pasiūlymo galiojimo terminą nepasirašius sutarties, pasiūlymas pasirašyti sutartį netenka galios. Pareiškėjas dėl objektyvių priežasčių, nepriklausančių nuo pareiškėjo, turi teisę kreiptis į įgyvendinančiąją instituciją su prašymu pakeisti sutarties pasirašymo terminą. Įgyvendinančioji institucija, įvertinusi prašyme nurodytas aplinkybes, jei toks prašymas neprieštaruja Aprašui, turi teisę pakeisti projekto sutarties pasirašymo terminą ir apie savo sprendimą privalo informuoti pareiškėją ne vėliau kaip per 7 dienas nuo prašymo gavimo dienos.

54. Projekto sutarties originalas gali būti rengiamas ir teikiamas atsižvelgiant į projekto vykdytojo pasirinktą dokumento formą:

54.1. kaip pasirašytas popierinis dokumentas;

54.2. kaip elektroninis dokumentas, pasirašytas saugiu elektroniniu parašu.

VI SKYRIUS PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO REIKALAVIMAI

55. Projektai įgyvendinami laikantis projektų sutartyse, Apraše ir Projektų taisyklėse nustatytų reikalavimų.

56. Projektams gali būti skiriamas papildomas finansavimas Projektų taisyklių 20 skirsnyje nustatyta tvarka. Regionų plėtros tarybos, vertindamos papildomo finansavimo poreikį projektams vykdyti, prioritetą turi teikti tam projektui, kuriam trūksta lėšų pagrindinei projekto veiklai įgyvendinti. Sprendimas skirti projektui papildomą finansavimą taip pat priimamas laikantis šio principo.

57. Investicijų tęstinumas turi būti užtikrintas 5 metus po projektų finansavimo pabaigos Projektų taisyklių IV skyriaus 27 skirsnyje nustatyta tvarka.

58. Projektų vykdytojai projektams administruoti turi suformuoti projekto komandą, kurios nariai turėtų patirties investicijų projektų valdymo, projektų finansų valdymo, viešųjų pirkimų vykdymo, statybos projektų valdymo srityse.

VII SKYRIUS APRAŠO KEITIMO TVARKA

59. Aprašas keičiamas vadovaujantis Projektų taisyklių III skyriaus 11 skirsnyje nustatytais reikalavimais.

60. Jei Aprašas keičiamas jau atrinkus projektus, šie pakeitimai, nepažeidžiant lygiateisiškumo principo, Projektų taisyklių 91 punkte nustatytais atvejais taikomi ir įgyvendinamiems projektams.

PROJEKTAS